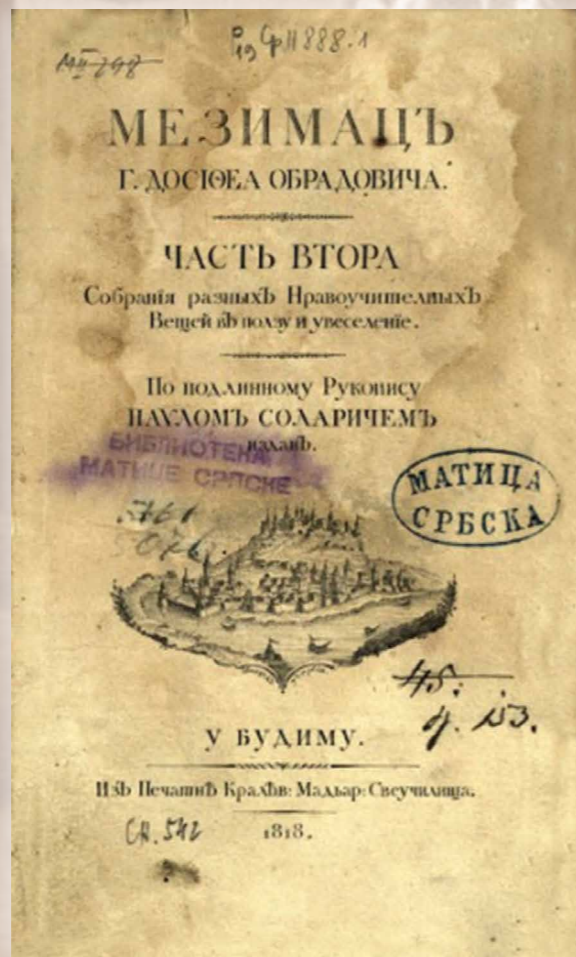


Мезимац, који нам је био инспирација, представља оригинално дело Доситеја Обрадовића, објављено 1818. године, у коме се налазе есеји на различите теме, интересантне човеку просветитељског доба. У жељи да корачамо стазама његовим и пратимо његове идеје, тада знатно испред времена у коме их је промишљао, са племенитим намерама у част оне чије име носимо, бирамо име Мезимац за наш школски часопис.



Реализацију овог пројекта је суфинансирао Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице, Нови Сад

# Мезимаш

Лист новинарске секције Гимназије и економске школе „Доситеј Обрадовић“

Број 1

2021



У овом броју:

ИНТЕРВЈУ: ЛАНА БАСТАШИЋ  
ПРОФЕСОРИ ГИМНАЗИЈЕ И  
ЕКОНОМСКЕ ШКОЛЕ О  
НАСТАВИ НА ДАЉИНУ

ШТА СУ УЧЕНИЦИ НАШЕ  
ШКОЛЕ РАДИЛИ ТОКОМ  
ПРВОГ ПОЛУГОДИШТА

ИНТЕРВЈУ: ИГОР ЈУРИЋ О  
АМБЕР АЛЕРТУ

ШТА КАДА СЕ ЈАВЕ ПРВИ  
СИМПТОМИ ВИРУСА  
КОРОНА?





## Уводна реч

Ужурбано довршавам последњу реченицу свог писменог задатка. Добро, није реченица, стих је. Како ли ће професор реаговати када прочита? Звони. Прилазим катедри, гледам га у очи, покушавам да прочитам шта мисли, али професор је нечитљив. Престрављена, враћам се у клупу. Написала сам песму, песму сам написала! Којош пише песму на писменом задатку? Па, ето, ја. И баш сам задовољна сваком речју. А да ли ће и он? Треба сачекати.

„Којићева, штампаћемо твој рад у *Гимназијалцу*.” Школски часопис је излазио једном годишње и само су најбољи радови могли да прођу. Гимназијалац, уз будни поглед нашег првог европејца на насловној страни. И моја песма у њему.

Прелиставам пожутеле странице тог давног 6. броја из 1996. године. Једно прохујало доба, сведочанство младости већ давно стасалих генерација. Проналазим драге стихове, позната имена, затим непозната... читав мали космос уздрхталих звезда спремних да мењају свет. Не знам када је часопис утихнуо, заћутао, али знам да ту снагу, тај полет, те слободе сада читам у неким новим, младим очима. И заједно са њима и уз њих, опет корачам Доситејевим стазама.

*Сања Којић,  
проф. српског језика и књижевности*

## Редакција

Мануела Бедлег, I-3  
Маја Калембер, II-1  
Тијана Пустахија, III-1  
Теодора Пустахија, III-1  
Сара Грујић, III-1  
Јована Станивук, III-1  
Огњен Стојаковић, III-1  
Ђорђина Чупић, IV-1

### Лектура:

Јована Станивук

### Уредништво:

Дуња Пешут, професорка  
српског језика и књижевности

Сања Којић, професорка  
српског језика и књижевности

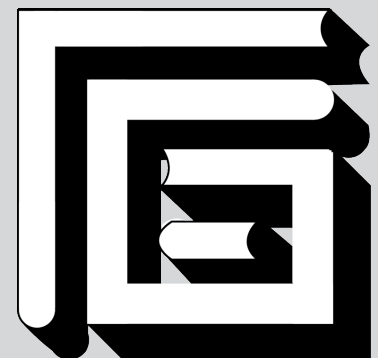
### Штампа:

*Impression*, Бајшански пут 1,  
Бачка Топола

### Графички дизајн и припрема за штампу:

Милош Којић

- март, 2021. године, први број -



# НАСТАВА НА ДАЉИНУ У НАШОЈ ШКОЛИ

*пишу: Тијана и Теодора Пустахија*

Пре девет месеци у Србију је дошао невидљиви непријатељ који је свима пореметио планове и начин живота. Одједном, тај непријатељ нас је одвојио од школе. Професори и ученици добили су нови изазов – наставу на даљину. Одлучили смо да са вама поделимо утиске професора о организацији онлајн наставе. Нагласили бисмо да се овај интервју односио на комбиновану наставу и онлајн наставу.

*1. Какав је Ваш утисак о овом начину рада?*

**Јован Рогановић, проф. математике**

Настава на даљину је лошија варијанта класичне предавачке наставе јер нема двостране комуникације. Исто мислим и за комбиновани модел наставе јер ништа не може заменити непосредан дијалог између ученика и наставника.

**Љиљана Ланчушки, проф. немачког језика**

Лично – не волим овакав начин рада. Предавања која се обављају само уживо, слушање и поготово изговор страног језика су нешто што је незаменљиво. Једино је добро када слушамо уживо предметног предавача, пратимо како изговара, чита, шта каже кад се нешто преводи.

**Гордана Карабасил, проф. географије**

Настава на даљину или настава која се одвија онлајн има предности у односу на наставу у учионици. Ученици и наставници су растерећени строгим временским ограничењима која постоје у редовној настави, тако да на овај начин професори могу поставити материјал који ће ученици прегледати кад буду могли, што је немогуће на редовном часу. Наставни материјал може бити занимљив и креативан, без обзира на то да ли је то сам час у виду презентације или задатака или пак видео-запис. Наравно, овај вид наставе има и своје недостатке, а то је како оценити ученика на прави начин, а да то не буде само активност.

**Јага Цветићанин Ракић, проф. логике, филозофије, социологије, устава и права грађана**

Мислим да није најчинковитији начин наставе у овим околностима.

*2. Какве измене бисте увели у овај систем рада?*

**Јован Рогановић, проф. математике**

Основно и најбитније што бих урадио јесте да свака група буде свакодневно у школи (рад у две смене).

### **Љиљана Ланчушки, проф. немачког језика**

Што се тиче измена, то би требало сагледати на ширем нивоу и са више аспеката. У једно сам сигурна, да би саме провере – усмене и писане – требало да се спроводе искључиво у школи – лицем у лице.

### **Гордана Карабасил, проф. географије**

Овај вид рада треба да се комбинује са редовном наставом и кад је уобичајен начин наставе јер нам пружа могућност дељења додатних информација са ученицима за које понекад нема времена у учионици. Измене би се односиле на комбиновање разних метода, могућност повезивања више учесника у видео- конференцију, тј. групни видео-позив.

### **Јага Цветићанин Ракић, проф. логике, филозофије, социологије, устава и права грађана**

Мислим да би било боље да једна група прати наставу у школи, а друга слуша то предавање преко неке платформе.

*3. Да ли сматрате да је овај начин наставе погодан за Ваш предмет?*

### **Јован Рогановић, проф. математике**

Настава математике и сам процес њеног учења има доста специфичности тако да овај облик наставе јесте непогодан за мој предмет.

### **Гордана Карабасил, проф. географије**

За географију је овај начин погодан због прегршт видео- материјала, фотографија, емисија, али у комбинацији са редовном наставом.

### **Јага Цветићанин Ракић, проф. логике, филозофије, социологије, устава и права грађана**

За моје предмете ово је веома непогодан вид наставе, папир или екран не могу да замене живу реч, па сам често морала два пута да објашњавам кључне појмове (првенствено у настави филозофије у четвртог разреда), што иде на уштрб укупног часа.



*4. Који савет бисте дали ученицима да би се што боље снашли у овом виду наставе?*

### **Јован Рогановић, проф. математике**

Пратити садржаје који се поставе на платформама за учење на даљину, питати наставнике да им отклоне евентуалне нејасноће и најважније: редовно радити (више вреди 15 минута сваког дана него 10 сати пред проверу знања).

### **Љиљана Ланчушки, проф. немачког језика**

Савет је да помно прочитају, са разумевањем и да преписују све што је послато, као и да раде константно, уз додатна објашњења професора, ако је потребно.

## Гордана Карабасил, проф. географије

Ученицима саветујем да се самоорганизују, да буду активнији током онлајн наставе, да издвоје време и погледају шта је професор поставио јер ће сигурно наићи на веома занимљиве прилоге и имаће времена да размисле и изграде своје мишљење о одређеној теми, али и знање, без пуког репродуктивног учења. Такође бих саветовала да испоштују рок задатка који добију јер и у редовној настави се то очекује од њих.

## Јага Цветићанин Ракић, проф. логике, филозофије, социологије, устава и права грађана

Учити и читати. Не боли, а користи.

**Надамо се да ћете успети да одвојите више времена за активности које волите и да ћете провести више времена са породицом, као и да ћете пазити на здравље. Захваљујемо се професорима на сарадњи и корисним саветима.**



# А шта ако приметимо прве симптоме вируса **КОРОНА**

пише: Сара Грујић

Вирус корона је окренуо наш свет наглавачке. Најпре нас је удаљио једне од других, а потом и пробудио страх од живота који смо некада сматрали нормалним и уобичајеним. Одузео нам могућност да удахнемо пуним плућима. Управо зато сам одлучила да пишем о томе. Желела сам да продрем у његову срж и информишем се о поступцима дијагнозе и лечења, те сам у договору са члановима редакције обавила један веома занимљив позив.

Разговор сам водила са др **Јосипом Крајнингер** која је специјализована за дечије болести, тј. педијатрију. Желела сам да знам како изгледа преглед и тестирање деце средњег и старијег узраста на присуство вируса корона. Др Крајнингер ми је испричала да се преглед у оваквим околностима не разликује много од уобичајеног прегледа деце. Деца са одређеним тегобама долазе у њихов диспанзер где се потом врши преглед грла, ушију, плућа, мери се температура и, по потреби, ради анализа крви у лабораторији. У преглед детета укључене су разне методе, различите од случаја до случаја, што опет зависи од тегоба пацијента. Ако се испостави да је пацијент позитиван на тестове короне, он одмах одлази у кућну изолацију. Добија потребне лекове, мултивитаинске препарате, лекове за

снижавање температуре и све остало што је потребно у таквој ситуацији.

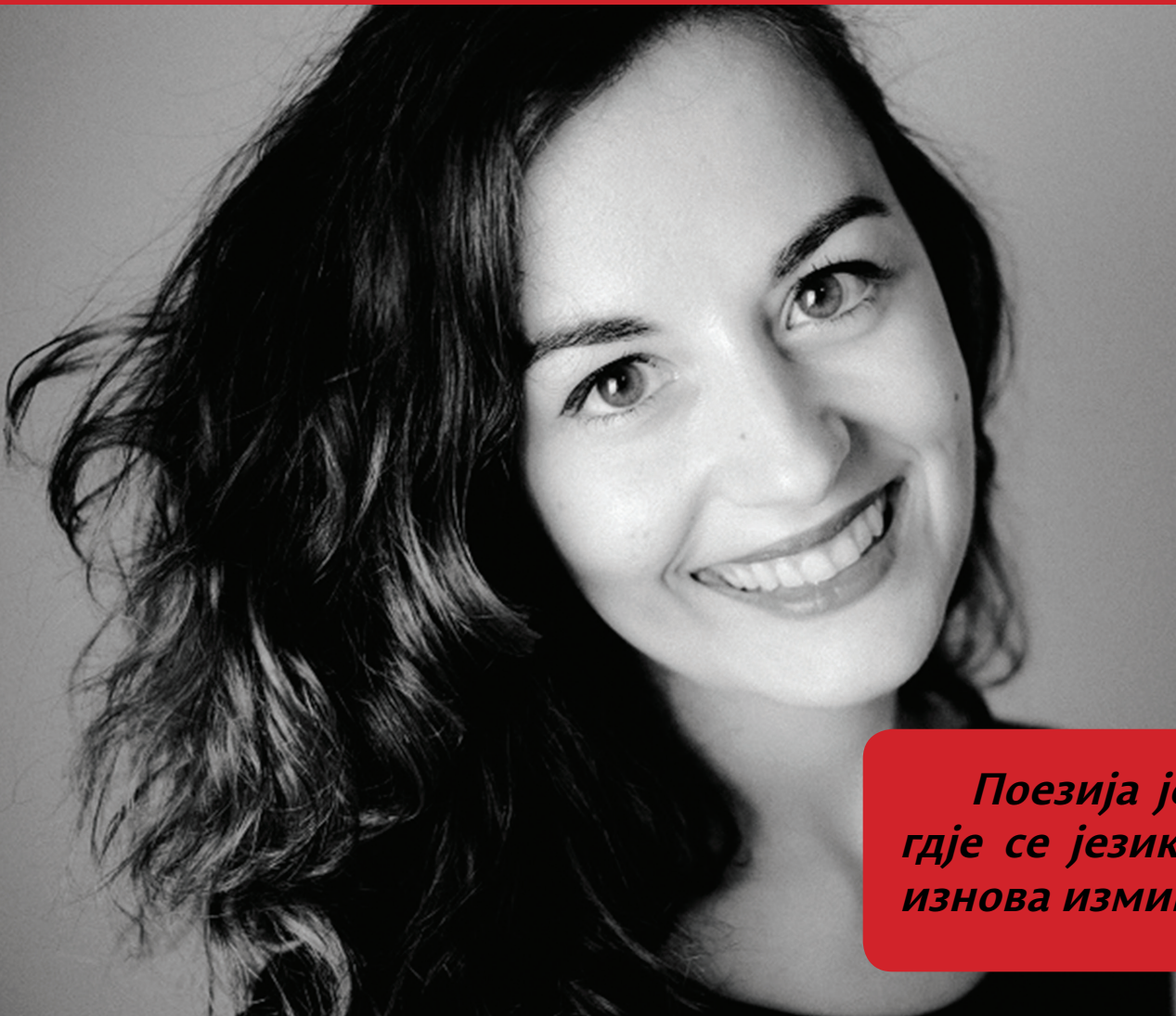
Као неко ко се сусрео са процедуром прегледа, тестирањем и разним



анализама сматрам да је веома важно отићи на преглед чим се појаве први симптоми. Никада не можете знати да ли сте позитивни или не. Зато је веома важно спречити дезинформације, па потом и ширење вируса који може нашкодити људима у вашој околини.

Пошто смо увидели да се исти вирус другачије испољава код различитих људи, волела бих да будемо одговорни, носимо маске и слушамо своје тело које нам указује и на најмање промене. Треба се јавити у Ковид амбуланту и послушати савете лекара.

Будимо они који штите свет, а не они који га угрожавају.



*Поезија је мјесто  
гдје се језик игра и  
изнова измишља...*

*приредила: Маја Калембер*

**Л**ана Басташић рођена у Загребу 1986. године, књижевница је која иза себе има један роман, књигу за децу, збирку песама и три збирке прича. Последња, *Млијечни зуби*, тек недавно је изашла из штампарије, а у тренутку разговора још је била у припреми. Након прочитаног романа *Ухвати зеца*, ово је књига којој се веома радујем.

Лана Басташић је добитница Европске награде за књижевност, њен роман преведен је на дванаест светских језика, а био је и у ужем избору за НИН-

ову награду. Македонска књижевница Румена Бужаровска рекла је како се нада да ће роман ове младе књижевнице постати обавезна школска лектира.

У разговору са књижевницом дотакле смо се тема које заступа кроз своју књижевност и на својим друштвеним мрежама, а захваљујући њима, открила сам и њену непосредност и добру вољу да одговори на питања редакције у настајању.

*У ком тренутку си одлучила да се професионално бавиш књижевношћу? Да ли си као мала волела да читаш?*

Много сам читала као мала. Стално смо се селили, па нисам имала много

пријатеља. Увијек сам била та „нова дјевојчица” негдје и било ми је тешко зближити се с људима. Зато сам имала књиге. То је било нешто моје, другачије од других у мојој породици, као лични свијет у који само ја могу ући. Требало ми је доста времена да схватим да књижевност може да буде професија. Чак и кад сам објавила прве књиге и добила прва признања, нисам тога била свјесна. Сада напokon могу да ставим писање у центар свог живота без потребе да се правдам или објашњавам.

*Какви су ти планови за ближу будућност?*

Петнаестог децембра је изашла моја нова збирка приповиједака, *Млијечни зуби*, и веома сам срећна због тога. Волим да пишем кратку прозу и ово је, на неки начин, повратак форми којом се одувијек бавим. Након тога идем у Цирих на књижевну резиденцију гдје ћу, надам се, завршити прву руку новог романа. Али не смијем много о томе причати, да га не избаксуирам.

*Који књижевници те инспиришу највише?*

Генерално ме књиге инспиришу много више него књижевници. Кад си млад и волиш да читаш, онда помало идеализираш свијет књижевности и људе који је стварају. Касније одеш на прве књижевне кружоке, вечере, фестивале и видиш да у том свијету, као и у сваком другом, има свега. Разочараш се јер си вјеровао да је то твој свијет. Међутим, књиге ће ме увијек инспирисати – од оне најстарије, а то је *Еп о Гилгамешу*, књиге у којој се већ види јасна митска структура коју ће пратити готово све велике приче које су дошле након ње, до оних које се данас пишу. Читам много поезије, иако ју пишем ријетко, скоро никад, зато што у њој проналазим највише инспирације. Поезија је мјесто гдје се језик игра и изнова измишља, мјесто гдје се форма разголићује, а то је важан подсјетник и за нас који се бавимо прозом: да је све могуће и да нема једног начина да испричаш неку причу.





*Да можеш ти лично да се вратиш у средњу школу, чему би се највише обрадовала? Шта ти највише недостаје из тих дана?*

Искрено, не бих се никада вратила у средњу школу. Памтим тај период као изузетно стресан. Ишла сам у Средњу медицинску школу и пракса ме бацала у депресију. С друге стране, нисам се никако уклопила у друштво – увијек ми се чинило да су популарније дјевојчице схватиле неку тајну, научиле игру која је мени била потпуно несхватљива. Можда ми једино недостаје она младалачка безбрижност – не мораш да мислиш на рачуне, на то како ћеш да скрпиш за следећи мјесец, итд. Живот ти је већ ушушкан унапријед одређен образац и немаш много да размишљаш, гураш даље. У сваком случају, дивим се људима који иду у средњу школу и успјешно преживљавају тај терор.

*За коју књигу сматраш да је сваки средњошколац мора знати и прочитати?*

Рекла бих да је то *Ловац у жити*. Знам да су многи моји другари и другарице прочитали ту књигу и није им се допала, нису се потрудили да уђу дубље у њу. Ипак мислим да треба да је прочитате баш тад – кад се формирате као личности под многоструким ауторитетом – породичним, школским, друштвеним. Можда вас подсјети да сте ипак слободна бића и да је у реду бити другачији.

*Шта феминизам значи за Лану Басташић? Какав поглед има данашње друштво на феминизам?*

Феминизам је за мене здрав разум. Желим вјеровати да ће дјевојчице које данас иду у основну школу за двадесет година бити двадесет пута еманципованије од мене. Желим вјеровати да ће им нудити боље послове,

бољу плату, да ће их читати, да ће их слушати, да их неће прекидати док говоре. Желим вјеровати да ће се једног дана родити дјевојчица која неће мислити о кључевима у својој торби као о потенцијалном оружју за самоодбрану. Њој ће кључ бити само кључ. Има доста заблуда и неистина када се ради о феминизму и вјерујем да их ваша генерација познаје. Међутим, на крају дана, заиста се ради о побољшању положаја половине друштва. Не науштрб друге половине, јер када било коме у друштву иде боље, онда је боље свима. Нема ту много филозофије..



*Који су светоназори Лане Басташић?*

Мислим да је важно смијати се, важно је не узимати ништа здраво за готово, посветити се својим страстима озбиљно, али никада себе не схватати преозбиљно. Све остало дође и оде.

# ЧЛАНОВИ РЕДАКЦИЈЕ ВАМ ПРЕПОРУЧУЈУ

Серије

приредиле :  
Сара Грујић и Јована Станивук

## Dark

Немачка серија са елементима натприродних појава. Прати четири породице и нестанке њихове деце. Важни фактори су године током којих се радња серије одвија.



Уколико желите да се опустите уз добру књигу, филм или серију, ево неколико предлога.

## This is us

Прати причу једне породице кроз време и односе између њених чланова. Пробудиће у вама многе емоције, плакаћете што од среће, што од туге.

## Breaking bad

Шта ли то један професор хемије и његов бивши ученик спремају у својој камп кућици усред пустиње?



## ФИЛМОВИ

### *Gone girl*

До последњег тренутка нећете знати да ли је муж одговоран за нестанак своје супруге.



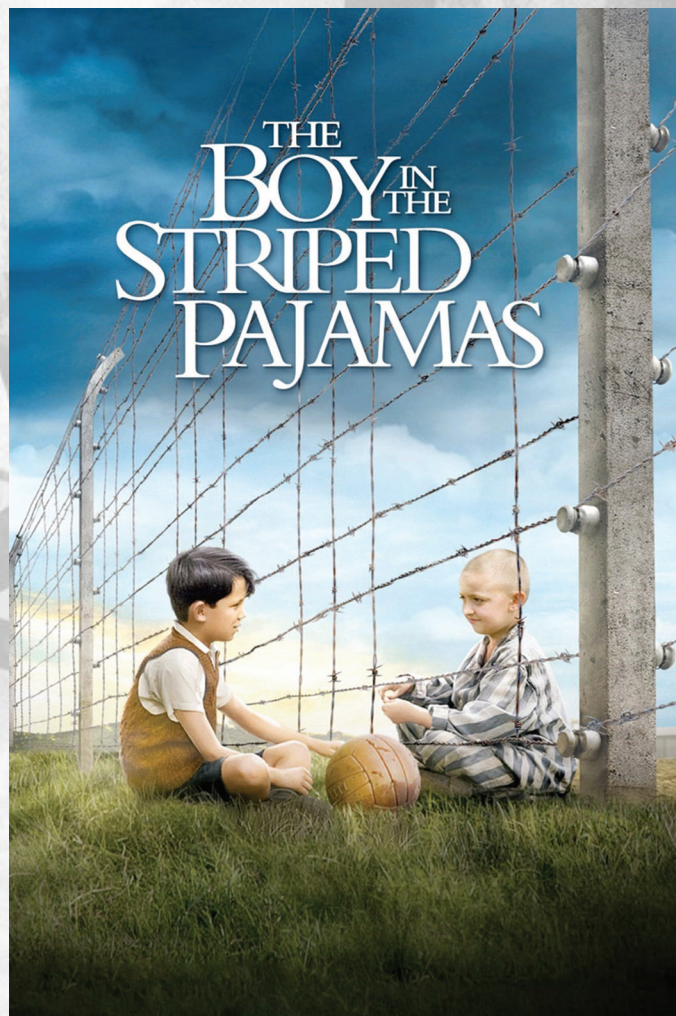
### *Inception*

Да ли ће пљачкаш Дом Коб успети да сазна оно што тражи, када завири у снове различитих људи?



### *The Boy in the Striped Pyjamas*

Осмогодишњи Бруно који постаје пријатељ са дечаком иза жице нацистичког логора ни не слуги да његов отац има великог удела у ономе што његове очи откривају.



приредиле :

Јована Станивук и Сара Грујић

### Ухвати зеца, Лана Басташић

Прича о животу и путевима двеју пријатељица говори нам о тражењу себе и свог идентитета. Награду Европске уније за књижевност 2020. године освојила је баш ова књига

### Кућа хиљаду маски, Игор Коларов

Књига говори о животу мале Ефи која открива и тумачи стварност на најразличитије начине. Иако се ова књига сматра дечјом, велика деца ће успети много да науче од Ефи и њене радозналости.



### Смотуљци, Драшко Сикимић



Сикимић ће само једном реченицом изазвати многобројна питања. Показаће вам шта се дешава када се „отмете” од света и научите себи да опростите.

# Успешни спортисти наше школе

пише: Мануела Бедлег

Средња школа „Доситеј Обрадовић” се, осим одличним ученицима и професорима, одликује и врхунским спортистима, који са собом носе много медаља, диплома и вредних награда.

Атлетичарке Лила Ковач, Вираг Бачи, Николет Хајас, Катарина Клауз и Адриана Вилагош из одељења III-2 су се 30.10.2019. године пласирале на окружно такмичење у Суботици и освојиле четири сребрне и две златне медаље у трчању, бацању кугле, скоку удаљ и увис. Девојке су постигле одличне резултате. Лила Ковач 6. место, Вираг Бачи 2. место, Николет Хајас 2. место са скоком од 3,68 m у даљ, а 2. место је такође освојила Катарина Калауз скочивши 125 cm у висину. Прво место је постигла Адриана Вилагош за гурање тежине: 9,67 m.

Одељење III-2 се пласирало и на Окружно такмичење из стоног тениса. Донеле су три медаље 16. 10. 2020.

## Екипно:

1. место Лила Ковач, Марта Форо и Река Жига.

## Појединачно:

1. место Лила Ковач и Река Жига.

Екипа је тако у целокупном такмичењу заузела 1. место.

Поред III-2 и одељење III-1 може се похвалити одличним спортистима. Међу њима су кошаркаши: Јована Белада, Тијана Кличковић, Вукашин Арсенић, Урош Јањић и Вељко Огњеновић; фудбалери: Марко Балаш, Урош Ракић и Никола Гардашевић; одбојкаши Јована

Рашета, Вељко Огњеновић, Лука Јеркан и Никола Гардашевић.

*Ишли смо као екипа Школе на међушколско такмичење и били смо први. Пласирали смо се на окружни ниво где смо својили 2. место. Такмичење је било веома занимљиво, како за нас, тако и, претпостављам, за све остале који су нас гледали јер смо ми екипа састављена од људи који воле да играју одбојку. Играла смо против екипе у којој су два репрезентативца Србије, док остали играју за ОК „Спартак” Суботица.*



*Ученице наше школе на Окружном такмичењу у атлетици 2019. године у Суботици.*

*Извор: Фејсбук страница школе.*

*Борили смо се и дали све од себе. На крају смо изгубили трећи, одлучујући сет са неколико поена разлике, изјавио је Никола Гардашевић.*

Имамо мушку и женску екипу, припрема нас професор физичког. Најчешће се тимови, како мушки, тако и женски, састављају уз зависности од спорта који ученици тренирају, али и према



Ученице наше школе на Окружном такмичењу из стогог тениса 2019. године у Суботици.  
Извор: Фејсбук страница школе.

њиховим афинитетима. Такмичари се бирају од првог до четвртог разреда. Играмо против Средње техничке школе „Шинковић Јожеф“, а онај који победи пласира се на окружно такмичење у Суботици. Јако је занимљиво, дружимо се, играмо спорт који волимо и хранимо такмичарски дух, изјавила је Јована Рашета.

*Лако смо прошли општинско такмичење, ниједна школа није имала некога ко тренира одбојку док смо ми имали неколико ученика који дуже тренирају. Кад смо отишли у Суботицу, нисмо имали велике шансе јер је цео њихов тим био уигран у „Спартаку“. Тим је био састављен од свих ученика школе. Било их је и из тадашње четврте године. Било је занимљиво и зближили смо се са свима који су играли, изјавио је Вељко Огњеновић.*

Разред се дичи и Мијатом Гиљеном. Мијат је 6. 12. 2019. освојио 2. место у групи 2003. годишта, али треће место по времену на такмичењу у пливању у Суботици. Такмичио се у дисциплини 100 m краул стилем, а време за које је испливао било је један минут и четири секунде.

„Такмичење је било одлично. Било је пуно добрих и јаких такмичара. Задовољан сам својим успехом и жао ми је што не могу и ове године да идем да се такмичим и можда постигнем још бољи резултат, рекао је Мијат.“

Поред свих одличних спортиста, школа се посебно може похвалити Адрианом Вилагош која је водећа у Европи и свету у бацању копља од 500 g тежине на даљину од 64, 73 m. Адриана је са Вираг Бачи 11. 9. 2019. године отишла на такмичење у атлетици „Европске игре“ у чешки град Брно. Бацила је копље тежине 500 g на даљину од 55, 49 m, док је Вираг бацила копље тежине 400 g на 37, 49 m.



Ученица Адриана Вилагош испред Атлетског савеза Србије. Извор: asrbija.com.

Цела школа ишчекује нова такмичења и жели много успеха свим спортистима школе. Надамо се да ће нова 2021. година донети нове победе, успехе, награде, подићи наду и нахранити спортски дух свим такмичарима. Иако пандемија не јењава, желимо нашим спортистима добро здравље и одличну кондицију како би се онда када то време дозволи спремни вратили на терен.

# Догађило се у фебруару

1574.

Године 1574. у Француској је избио пети верски рат између протестаната и католика.



1835.

Први највиши правни акт у историји Србије, познат и као Сретењски устав, усвојен је 15. фебруара 1835.



1804.

Први српски устанак избио је 15. фебруара 1804. године. Почео је као борба против дахија, али је убрзо прерастао у рат за ослобођење Србије. Стога ће у историји остати упамћен и као „српска револуција”.



1992.

Председници САД и Русије, Џорџ Буш и Борис Јељцин, потписали су у Кејмп Дејвиду декларацију о престанку непријатељства између две земље и тиме је формално завршен Хладни рат.



# Креативне странице

*У оквиру ове рубрике са вама ћемо из броја у број делити литерарне, ликовне, дигиталне и бројне друге радове ученика наше школе и на тај начин подржати и истаћи креативност, машту, естетске вредности које они негују. Сви колажи које видите у часопису настали су током наставе ликовне културе приликом рада на епохи ренесансе и уступљени су нам љубазношћу професорке Каталин Јанковић.*



Ауторка рада: Нора Пашћик



## Лепо је, али тешко бити средњошколац

Чудно је то одрастање. Чудно је како дете прохода са осмехом, а кроз живот корача тешко. Како живот зна када и где треба да нас сруши, а када да нам помогне да устанемо? Путеви нам се сусрећу, обилазе и сударају. Одрастамо, као то дете учимо и трудимо се, надамо се и као жито сазревамо.

### Кад

Кад пишеш песме,  
Кад попијеш воду са изворске чесме,  
Кад ти се осмех не скида с лица,  
Кад чујеш песму лепих птица...

Хвала — реци животу овом,  
На лепом дану том.  
Захвали се за добијену љубав и радост  
И захвали се срећи која је понекад редак гост.

Кад видиш како напољу пада снег,  
Кад видиш како снег бели брег,  
Кад се на љуљашци љуљаш,  
Кад се са другарима грудваш...

Уживај у тој лепоти  
И у тој радости,  
Јер ко зна када ће опет доћи —  
А живот... он ће брзо проћи!

*Из прве збирке Песме ауторке  
Ђорђине Чупић*

Са првом росом и поред првог оголелог дрвета основна школа је одлетела са ластима, али никада се неће вратити са тим или другим јатом. Живот пише најлепше књиге и склапа најчудније приче... Све се одвило тако брзо, непланирано. Помислила сам да

је тек почела, а већ је готова основна школа. Ушла сам у школу збуњена, несвесна да почињем испочетка. Улазећи у школу размишљала сам о њој. Учионица је блистала, а празнина је давала неки чудан осећај. Нова лица, карактери, гласови и погледи појавили су се након пар тренутака.



Аутор рада: Данило Лазар Рашета

То су били они, нови другари. Збуњени као и ја, пришли су и јавили ми се, први утисак је био диван. Загледану у разред тргло ме звоно. Разредна ведрa и пријатна поздравила нас је и упутила у школу. Временом сам се навикла на све нове очи и научила све гласове. Дани су пролазили брзо, па је тако средња школа откривала остатак слике. Тешко је ходати, поготову ако имате гомилу обавеза, а контролне сваки дан. Киша је падала ко да никад неће стати, било је тмурно, црно и тужно. Тек је почела, а већ је досадила школа и обавезе око ње. Била сам уморна од учења, али

ведрина и позитивност разреда све је поправила. Ти помало луди, забавни, увек насмејани и расположени, а понекад несташни људи, који никада не знају шта су професори рекли и испричали, добили су посебно место у мом срцу. Иако их не познајем довољно,



Ауторка рада: *Мартина Богор*

волим их јер ми улепшају сваки тежак дан. Живот нас наводи на неочекиване путеве, открива нам нова, а затвара стара врата. Руши и подиже, али увек тачно зна шта ради. Иако нисам желела да упишем школу коју сам уписала, ако сам била тужна што ипак јесам, живот није погрешно. Показао ми је и подарио ново друштво, нова лица, гласове и осмехе. Тешко јесте. Али после кише дође дуга, сунце се рађа. Уз праве људе и осмех на лицу и најтеже ствари се преживе.

Ауторка рада: *Мануела Бедлег*,  
састав написан на првом писменом задатку.

## Стани свете

*Оооо, стани свете!  
Зар не осећаш како ми мисли лете?  
Можда нас се и они ипак сете.*

*О, добри свете мој...  
Наишао је неки немира рој.  
Побогу, чујеш ли ме? Стој!*

*Како је топло кад се склупчам... у том кревету.  
То је најлепши осећај на свету!  
На безбрижном сам месту.*

*Свете, дај да се договоримо онако као одрасли.  
Ми смо, свете, ово већ дорасли —*

*Ти мени ТУ звезду, ја теби свемир.  
Ти мени ТАЈ немир, ја теби овај мир.  
Ти мени ТАЈ отрцани капут, ја теби шарени шешир...*

*Из прве збирке Песме ауторке  
Ђорђине Чупић*



Ауторка рада: *Јелена Никчевић*

## Da li ćeš pomoći ako znaš da možeš?



приредила: Јована Станивук

Неретко сведочимо узнемирујућим вестима које преплављују друштвене мреже – отета десетогодишњакиња, потрага за дечаком, нестало дете у близини школе, девојчица последњи пут виђена у парку... Оно што у том тренутку осећамо је забринутост, страх, можда и бес, немоћ. Питамо се шта се дешава са светом коме припадамо и преиспитујемо своје могућности за помоћ у таквим ситуацијама, за делање у правцу побољшања друштва. Шта би било уколико бисмо заиста сви могли да будемо укључени у потрагу за отетом децом?

Потражила сам мишљење човека који се, потресен својом личној несрећом, дао у борбу за свако наше нестало дете. Фондација „Тијана Јурић“ је пре неколико година предложила употребу Амбер алерта, система који ће омогућити да информација о несталом детету допре до свих људи у тренутку у ком је потрага оглашена.

*Чиме се бави Фондација „Тијана Јурић“?*

Фондација „Тијана Јурић“ је организација основана с основним задатком да својим деловањем побољша безбедност деце у Србији. Жеља нам је да подигнемо свест о одговорности коју имамо према деци и обезбедимо им сигурнију и бољу будућност. Обавеза и мисија Фондације је да безбедност деце подигнемо на прво место, зато сарађујемо са школама, општинама и месним заједницама. Организујемо едукације, радионице и трибине које треба да подигну свест о потенцијалним опасностима и понуде решења како се од тих опасности сачувати.

*Да ли су деца у нашој земљи безбедна? Да ли се број угрожене деце, у односу на прошле године, смањује?*

Данас није проблем доћи до закључка да деца нису безбедна. Довољно је да сваки дан отворите новине или укључите телевизор, и видећете да је готово сваког дана неко дете жртва. Број угрожене деце се, нажалост, повећава. Тачне податке

немамо, али судећи по пријавама које ми примамо сваки дан, долазимо до закључка да се, поготово у доба пандемије, број жртава злостављања знатно повећао.

*Шта је заправо Амбер алерт и како је настао?*

Име је добио по деветогодишњој Амбер Хагерман из Тексаса. Отета је почетком 1996. године. Сведок отмице је дао полицији податке о возилу у које је убачена, а њено тело је пет дана након тога пронашао случајни пролазник у потоку. Амбер алерт представља модел ширења и објављивања информација јавности у специфичним случајевима нестале деце. Функционише на принципу обавештења и објава путем различитих медија – телевизијских и радио-емисија, интернета, СМС-ова, екрана на банкоматима, ауто-путевима итд. Циљ је да се на овај начин допре до грађана који ће запамтити лице детета и потенцијално га уочити или имати валидне информације које полицији могу да помогну у потрази.

*На који начин ћемо сви бити у могућности да учествујемо у потрази за несталом децом?*

Кључно је позивати грађане да све потенцијално корисне информације пријаве полицији. Велики изазов је промена одређених законских процедура, али сматрамо да је већи изазов подизање свести и едукација грађана и медија о начину учествовања у самом систему, попут фотографисања сумњивих дешавања, сумњивих аутомобила, пријаве свађа, злостављања... Слоган наше Фондације је: „Безбедност деце је одговорност свих нас“, и то је генерална порука која треба свима да буде у глави.

*Како ће се разграничити у којим ситуацијама ступа на снагу Амбер алерт (отмице, а не бежања)?*

Амбер алерт се не објављује у свим случајевима нестанака деце, како се јавност

не би преплављивала информацијама јер се може претпоставити да људи убрзо више не би реаговали на објаве, а тиме би овај механизам изгубио на корисности и значају. У свакој земљи Амбер алерт се објављује веома ретко. Уколико погледамо статистике нестанака деце у Србији, где је највећи број деце која су побегла од куће и налазе се у периоду адолесценције, можемо да очекујемо да ће се и у нашој земљи веома ретко активирати. Из тог разлога је неопходно јасно успоставити недвосмислене и оправдане критеријуме по којима се по кратком поступку одлучује да ли одређени нестанак треба да буде објављен у циљу алармирања најшире јавности или не.

*Можемо ли ускоро очекивати употребу Амбер алерта и у Србији?*

Ми се за увођење Амбер алерт система боримо од 2015. године и од тада нисмо добили никакав рок када би овај систем могао бити уведен у нашу земљу. Обратили смо се свим надлежнима са молбом да размотре нашу иницијативу. Наш следећи корак је промоција Амбер алерта у јавности.

*Колико се ефикасним показао пројекат „Тијана клик“, какве су повратне информације?*

Фондација „Тијана Јурић“ већ шест година посвећено ради на унапређењу безбедности деце на интернету. Путем едукативних радионица „Тијана клик“ близу 2000 ученика основних и средњих школа широм Србије едуковано је да препозна опасности и ризике који вребају на интернету и да реагује у случају угрожене безбедности. Код радионица се добро показало то што смо добијали позитивне повратне информације. Након наших предавања деца науче да препознају проблем и јављају нам се са својим питањима и проблемима. Веома нам значи то поверење које деца стекну према нашој организацији.

АУТОР СТРИПА: ОГЊЕН СТОЈАКОВИЋ

# КОШТАНА У ДОБА КОРОНЕ

ЗАДАТАК: ПРОЧИТАТИ "КОШТАНУ" БОРИСАВА СТАНКОВИЋА. РОК: ТРИ НЕДЕЉЕ. 63 СТРАНИЦЕ ДРАМСКОГ ТЕКСТА! ПОПРИЛИЧАН ИЗАЗОВ ЗА НАШЕ ЈУНАКЕ, УЧЕНИКЕ ГЕНЕРАЦИЈЕ ЗЕ, ДОДАТНО АНЕСТЕЗИРАНЕ ДЕМБЕЛИЈОМ ЗВАНОМ ОНЛАЈН НАСТАВА. ТРИ НЕДЕЉЕ (И ДВА ОДЛАГАЊА) КАСНИЈЕ.

